

Bevar Rådhusbiblioteket

Københavns kommunes økonomiudvalgsmøde 18. november kl. 15:30 pkt 28

Vi er bekymrede repræsentanter for nuværende og kommende brugere af Rådhusbiblioteket, borgere, der er interesserede i Københavns historie og i den fond af viden, der ligger om vores forgængeres liv og virke i Rådhusbibliotekets specialsamling.

Vi startede en underskriftindsamling for mindre end en uge siden, og har rundet de 1.000 underskrifter på en sag, der ikke ligefrem oser af populisme.

Sagen er så vidt det kan læses ud af dokumenterne opstået ud fra et ønske blandt medlemmer i Kultur- og fritidsudvalget, om at finde penge til en støtte til "Poesiens hus". Her har man så fået øje på den høje husleje, lidt over 1 million årligt, som udvalget må betale for at Rådhusbiblioteket ligger på Rådhuset. Den kan udvalget så tilsyneladende beslutte at spare væk, og "vupti" har de råd til at støtte "Poesiens hus". Men det er jo ikke en gang "papirpenge". For kommunen som helhed spares - så vidt vi kan spore det - ikke noget.

Københavns Ejendomme har i forvejen tomme lokaler på Rådhuset, som ikke kan lejes ud til forvaltningerne. Rådhusbibliotekets lokaler er indrettet til formålet med reoler fra gulv til loft, svalegang til de øverste reoler, bogskabe osv, en indretning som er fredet på linie med resten af Rådhuset.

Og vi mener, at Rådhus-bibliotekets placering er velvalgt! For det første fordi det er en specialsamling om netop staden og dens historie samt en samling med litteratur om kommunal jura og forvaltning. Fædrene til biblioteket har formentlig også håbet at kommende generationer af politikere kunne have godt af at have denne kilde til viden om byen tæt inde på livet. Blandt dem som ifølge forvaltningen bruger biblioteket hyppigst er Rådhusets politikere sammen med forskere og studerende. Men almindelige borgere med særlig interesse for byen og dens befolkning har samtidig her adgang til en guldgrube.

Kultur- og fritidsudvalgets plan for ændringen indeholder "anlægsudgifter" til sortering, kassation, flytning og digitalisering.

Kassationen påregnes at omfatte 19.000 værker ud af 35.000. Derudover forventes 6.000 af de resterende digitaliseret, fortrinsvis de mest benyttede. Digitaliseringen vil således ikke redde nogen af de 19.000 kassationstruede. Omvendt er en digitalisering jo ikke et argument for at kassere et fysisk værk.

Vi synes det er helt fint at digitalisere en stor del af samlingen. Man er f.eks. p.t. igang med digitalisering af Vejvisersamlingen dækkende 1770 til d.d. En fremskyndet digitalisering af flere værker vil selvfølgelig kræve ekstra til selve digitaliseringen. Der er afsat hhv. 1,6 og 1,125 mio i 2015 og 2016. Herefter er der ingen udgifter ifølge indstillingen. Hvis man digitaliserer, som vi kun kan støtte, så må man imidlertid medregne ekstraomkostninger til Copydan-afgifter, som skal erlægges pr.

download af et digitaliseret værk (i omegnen af 10 kr pr. stk. pr. download ifølge Copydan, som et påregneligt gennemsnit) i alle årene bagefter. Dette blot for at understrege, at digitalisering gør det nemmere for mange brugere at få adgang til bibliotekets værker, men det er nok mere tvivlsomt om det er en effektiv vej til at spare på kulturudgifterne. Det er ikke uanseelige beløb, der må regnes med som ny årlig driftsudgift, hvis der sker en øget anvendelse af de 6.000 mest brugte værker hidtil, og det må vel være meningen. .

Den del af samlingen, der skal bevares fysisk, forventes spredt på en række biblioteker i København. Vi frygter for, at en overflytning til Hovedbiblioteket og en spredning af samlingen som påtænkt, for ikke at tale om den påregnede kassation af mere end halvdelen af samlingen, vil medføre, at København i løbet af en overskuelig årrække står uden en specialsamling om byens udvikling og uden den viden, som bibliotekets ansatte har oparbejdet.

Det kan ikke forsvares. Samlingen er opbygget over en mere end hundred-årig periode, indeholder værker om og kilder til byens historie. De er i dag i hænderne på specialister, der forstår at vedligeholde og pleje samlingen med al betydelig ny litteratur mv. om dette specialområde og med en specialviden om samlingen og dens muligheder. Det er brugernes erfaring, at denne menneskebårne ekspertise ikke kan erstattes af søgemaskiner.

Hvis det er sådan, at økonomiudvalgets flertal går ind for, at der kan ydes støtte til det formål som er Kultur- og fritidsudvalgets egentlige ærinde, er det da en sørgelig bivirkning, hvis man "lige" får lukket Rådhusbiblioteket som resultat af kassetænkning og mangel på helhedstænkning.

Denne sag drejer sig om helhed: At Rådhusbiblioteket er født som en del af Rådhuset, og kun kan bevares som den hele specialsamling, den er, hvis den fortsat kan opretholdes som en selvstændig enhed.

Det er på flere måder fattigt, hvis en kommune ender med ikke at have råd til at bo i og bruge sit eget Rådhus.

Vi vil derfor anbefale udvalget som minimum at sagen returneres til genovervejelse, så man kan finde en løsning,

- der ikke amputerer Rådhuset
- og ikke opløser dén biblioteksmæssige specialsamling i Rådhusbiblioteket, som Københavns kommune er den eneste tænkelige vært for.

Sagen er et eksempel på, at det er hurtigt at rive dét ned, der er opbygget gennem lang tid.

Rådhusbiblioteket er oprettet med bred støtte fra partierne. Jeres forgængeres visioner, om at øge oplysningen og sprede kulturen via et vidt forgrenet net af biblioteker af forskellig slags bør mane os alle til eftertanke i denne sag."

Trods internet og Facebook rummer biblioteker fortsat en uerstattelig kilde til vores kulturarv og såmænd også til de bedste sider af det, internettet bruges til idag.